

Folketingets Forsvarsudvalg

På baggrund af gårsdagens og dagens omtale af de danske styrker i Afghanistan i 2002 samt de udtalelser, der er fremsat i forbindelse hermed, finder jeg anledning til over for Forsvarsudvalget at redegøre for sagen.

Som I formentlig er bekendt med, blev der den 10. juni 2004 iværksat en strafferetlig undersøgelse på baggrund af en dansk tolks udsagn om mishandling og krænkende behandling af tilbageholdte i Detention Centre Kandahar i Afghanistan. Tolken var udsendt med det danske militære bidrag til Afghanistan i perioden 9. januar til 28. februar 2002, og påstandene om mishandling stammede fra en arbejdsskadesag han havde anlagt.

Den strafferetlige undersøgelse blev sendt til mig den 17. januar 2005. Selve undersøgelsen er klassificeret, dels fordi den indeholder særligt personfølsomme oplysninger, dels fordi visse oplysninger i undersøgelsen er givet med en fortrolighedsklausul.

Klassifikationen af den strafferetlige redegørelse begrænser mig i uklassificeret at redegøre for det detaljerede indhold heraf, men som forsvarschefen allerede har oplyst, så er en episode med en ældre mand behandlet heri. Episoden førte bl.a. til, at den danske styrkechef og tolken havde et møde med en amerikansk chef med det formål at skabe klarhed over sagens rette sammenhæng. Det fremgår af auditørens pressemeddelelse, som jeg tilsendte jer i weekenden, at "Der er heller ikke fremkommet beviser for, at den danske kontingentchef eller andet dansk personel har haft kendskab til en sådan mishandling eller i øvrigt i forbindelse med tolkens virke har udvist strafbar forsømmelse ved ikke at indberette pligtmæssige oplysninger om forholdene i Detention Centre til foresatte myndigheder."

Jeg kan oplyse, at jeg to gange i fortrolighed har orienteret Det Udenrigspolitiske Nævn om sagen. Det skete første gang den 9. juni 2004, hvor jeg redegjorde for de omstændigheder, der førte til, at Forsvarets Auditørkorps blev anmodet om at iværksætte en strafferetlig un-

dersøgelse og anden gang den 25. januar 2005, hvor jeg redegjorde for selve undersøgelsen og dens konklusioner samt knyttede mine bemærkninger til. På samme møde gav jeg medlemmerne lejlighed til at læse auditørundersøgelsen under forudsætning af, at den indskærpede fortrolighed skulle overholdes.

Jeg har desuden besvaret en række § 20 spørgsmål vedrørende sagen, herunder har der været nogle, hvor jeg er blevet anmodet om at svare på, hvornår forsvaret kendte til de hændelser, som tolken omtaler. Jeg vedlægger som bilag 1 mine besvarelser. Oplysningerne om påståede mishandlinger og krænkelser i forbindelse med afhøringer kom først frem i forbindelse med tolkens arbejdsskadesag. Som det fremgår af auditørens pressemeddelelse, har disse påstande ikke kunne bekræftes fra hverken dansk eller amerikansk side. Til spørgsmålet om, hvorfor der går ca. et halvt år fra arbejdsskadesagens indledning til forsvarschefen og jeg blev orienteret om tolkens oplysninger, kan jeg henvise til den som bilag 2 vedlagte redegørelse fra Forsvarskommandoen. Redegørelsen blev offentliggjort den 25. januar 2005 efter mødet i Det Udenrigspolitiske Nævn.

Endvidere er der spørgsmålet om tilbageholdte. Som det fremgår af den som bilag 3 vedlagte pressemeddelelse fra Forsvarskommandoen, huskede den daværende styrkechef på pressemødet onsdag den 7. september 2005 forkert med hensyn til antallet. Det fremgår af den omtalte pressemeddelelse, at det rigtige antal er 34, og at alle 34 efterfølgende er løsladt i Afghanistan.

Endelig er jeg blevet spurgt, om der foruden tolken har været andre danske soldater i Detention Centre Kandahar. Jeg har hertil svaret, at Forsvarskommandoen har oplyst, at foruden tolken har den danske styrkechef, en dansk læge, dansk sanitetspersonel samt en forbindelsesofficer fra den danske styrke været i lejren. Den danske styrkechef var i lejren for at besigtige, at forholdene var i orden i tilfælde af en eventuel overgivelse af fanger/tilbageholdte. Den omtalte læge og sanitetspersonellet har været i Kandahar Detention Centre for at deltage i og overvære den medicinske behandling af tilskadekomne. Som det fremgår af auditørens pressemeddelelse, har hverken den danske kontingentchef eller lægen fundet tegn på overgreb i forbindelse med deres besøg.

Afslutningsvis kan jeg oplyse, at jeg ligeledes har fået spørgsmålet, om auditøren har fået alle de oplysninger fra amerikanerne, som han har bedt om i forbindelse med undersøgelsen. Vicegeneralauditøren har over for mig oplyst, at han generelt er af den opfattelse, at amerikanerne har givet de oplysninger, der var nødvendige for at gennemføre den danske strafferetslige undersøgelse.

Vicegeneralauditøren har tillige oplyst, at han er bekendt med, at der pågår interne amerikanske undersøgelser af de amerikanske detention centre i Afghanistan. De amerikanske myndigheder har overfor vicegeneralauditøren oplyst, at ingen af disse undersøgelser involverer danske soldater.

Samlet set er det min opfattelse, at der i forhold til artiklen i Politikken søndag den 11. september 2005 ikke er fremkommet nye oplysninger i forhold til dem auditøren allerede har undersøgt i forbindelse med den strafferetslige undersøgelse. Jeg ser derfor heller ikke anledning til at iværksætte en ny undersøgelse. Jeg vil dog gerne understrege – som det også frem-

går af auditørens pressemeddelelse - at skulle der komme nye oplysninger frem kan auditøren altid genoptage efterforskningen. Udvalgets medlemmer er i øvrigt som altid velkommen til at kontakte mig, såfremt der er yderligere spørgsmål.

Med venlig hilsen

Søren Gade

/Keld R. J. Christensen